

Централна кооперативна банка АД Скопје

ОСВРТ КОН РАБОТЕЊЕТО НА

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД СКОПЈЕ

за периодот што завршува на 30 септември 2019 година

Скопје, ноември 2019 година

1. Промени во сметководствените политики

Во третото тримесечје од 2019 година, Централна кооперативна банка АД Скопје ги применува сметководствените политики кои се во сила од 1 јануари 2018 година и методите на вреднување кои стапија на сила на 1 јули 2019 година со донесената Одлука за методологијата за управување со кредитниот ризик „Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18 од страна на Народната банка.

Централна кооперативна банка АД Скопје направи измена на начинот на утврдување на исправката на вредност и износот на посебна резерва, при што кај сегментите *домаќинства* и *непрофитни институции кои им служат на домаќинствата* премина кон утврдување на очекуваната кредитната загуба на групна основа. Ефектот од воведувањето на оваа измена во методите на вреднување е ослободување на исправка на вредност и посебна резерва во износ од 1.729 илјади денари. Со новата Методологија за управување со кредитниот ризик воведени се нови критериуми за признавањето и мерењето на нефункционалните кредитни изложености кај правните лица при што ефектот во книгите на Банката претставува дорезервација во износ од 196 илјади денари. Дополнително, со Методологијата намален е периодот за отпис од две на една година за сите изложености кај кои се поминати дванаесет месеци од датумот кога банката била должна да врши исправка на вредноста, односно да издвојува посебна резерва од 100%.

2. Образложение кон постигнатите резултати од работењето на Централна кооперативна банка АД Скопје за 2019 година

Кон крајот на септември од тековната година, Банката забележа раст на **вкупната актива/пасива** за 8% во однос на крајот од 2018 година, при што поставениот план за кварталот е реализиран со 98,9%. Порастот се должи на високата реализација на бизнис-планот до третото тримесечје и на целосната реализација на првата емисија на конвертибилни обврзници на Централна кооперативна банка АД Скопје (март 2019 година), во вкупен износ од 5 милиони евра. На страната на активата, оваа емисија резултираше со пораст од 18,52% на позицијата **парични средства и парични еквиваленти** во однос на претходната година, со што го надмина поставениот план за 13,8%. Вишокот на ликвидна актива Банката го насочи кон **вложувањата во хартии од вредност**, при што позицијата забележа пораст од 21,8% во однос на крајот од годината, но 24,4% пониска од поставениот план за периодот.

На страната на пасивата, емисијата на конвертибилни обврзници имаше одраз во позицијата **субординирани обврски**.

До третото тримесечје од 2019 година, Банката забележа раст на кредитната активност за 5,1% во однос на крајот на годината. Растот на кредитирањето во основа се должи на растот во сегментот *домаќинства*. Во однос на поставениот план, позицијата **кредити на и побарувања од други комитенти** бележи реализација од 98,5%.

Позицијата **останати побарувања** бележи пораст од 3,9% во однос на претходната година и истата е за 1,1% пониска од поставениот план за тримесечјето.

Позициите **нематеријални средства и недвижности и опрема** бележат пад во однос на крајот на минатата година, што во основа се должи на континуираната амортизација на овие средства.

Банката, забележа пораст на орочените депозити на физичките лица, на што се надоврзаа и привлечените ресурси од други финансиски друштва, што резултираше со раст од 7,1% на позицијата **депозити на други комитенти**. Планот за оваа позиција е реализиран со 100,2%.

Претходно споменатите активности во доменот на управувањето со изворите на средства, доведоа до зголемување на **расходите за камати** за 3,6% во тековната 2019 година во однос на третото тримесечје од 2018 година. Планот бележи реализација од 100,5%.

Континуираниот раст на кредитна активност, особено во сегментот домаќинства, предизвика раст на позицијата **приходи од камати** од 2,8% во споредба со истиот период минатата година. Вкупниот план за оваа позиција бележи реализација од 97,1%.

Банката успеа да оствари пораст на **нето-каматниот приход** за 2,5% и реализација на планираниот со 95,7%.

Во однос на позицијата **трошоци за вработените**, забележан е пораст од 2,4%. Планот е реализиран со 98,4%.

Позицијата **останати расходи од дејноста** бележи зголемување во однос на истиот период минатата година, односно евидентиран е пораст од 3,6% и заштеда во однос на планираните расходи за 2,4%.

Останатите приходи од дејноста бележат раст од 16,65% во однос на истиот период во претходната 2018 година и во однос на планот при што отстапувањето е 17,4%. Поголеми отстапувања во оваа позиција се јавуваат како резултат на повеќе наплатени отпишани побарувања и остварена капитална добивка од продажба на основно средство.

Заклучно со третото тримесечје од 2019 година, реализирани се повисоки **нето-приходи од курсни разлики** за 3,9% во однос на планираните.

Расходите за амортизација бележат пад од 4,6% во однос на истиот период минатата година, како и пад од 6,2% во однос на планот, што се должи на временското поместување на планираните вложувања во опрема.

Најголемо влијание на финансискиот резултат имаше издвојувањето дополнителна исправка на вредност и посебна резерва за одделни кредитни изложености во сегментот **корпоративно банкарство**. Следствено, позицијата **Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа** бележи зголемување за близу двапати во однос на планираното за известувачкиот период.

3. Исплатени дивиденди

Во текот на 2019 година, Централна кооперативна банка АД Скопје не исплати дивиденда.

4. Вложувања или продажба на материјални средства (недвижности, постројки и опрема) или значителен отпис (поголем од 30% од вредноста на средството споредено со последните годишни ревидирани финансиски извештаи)

Недвижностите и опремата заклучно со 30.9.2019 година бележат незначително намалување од 0,3% во однос на минатата година, главно како резултат на пресметаната амортизација.

Заклучно со третото тримесечје од 2019 година, Банката не бележи поголеми вложувања во опрема и во деловната мрежа.

5. Промени во кредитните задолжувања (намалувања или зголемувања поголеми од 30%)

Обврските по кредити, забележаа пад од 50,6% како резултат на сервисирање на обврските по основ на краткорочни заеми од домашните банки. Во овој период Банката нема нови долгорочни кредитни задолжувања, туку само редовно сервисирање на постоечките долгорочни обврски по кредити.

6. Очекувања за престојниот период

Банката ќе продолжи со залагањата за зголемување на својот пазарен удел во сите пазарни сегменти, преку таргетирана понуда на продукти и услуги наменета за специфични целни групи на клиенти. Фокусот ќе остане на зголемување на диверзификацијата на кредитното и депозитното портфолио на Банката, преку проширување на клиентската база со нови клиентски аквизиции од сегментот домаќинства, како и преку финансиска поддршка на микро, мали и средни претпријатија.

Банката ќе настојува да ги одржи трендовите за стабилен и одржлив раст на кредитното портфолио, настојувајќи истовремено да го задржи вонредно високиот квалитет на истото преку продолжување на политиките за прифаќање минимален апетит за ризици.

Во престојниот период, Банката очекува да ги задржи постојните извори на финансирање и да одржува висок степен на ликвидност преку привлекување депозити од небанкарскиот сектор.

Ќе продолжат напорите за модернизирање на постојниот технолошки сетап на Банката и зголемување на достапноста на продуктите и услугите. Следејќи ги современите текови во развојот на информатичките технологии во банкарското работење, Банката ќе продолжи да ги развива и усовршува и алтернативните канали за дистрибуција, со цел привлекување на помладата популација.

Посветеноста кон зголемување на квалитетот и ефикасноста во клиентската услуга и зголеменото клиентско задоволство остануваат во врвот на приоритетите за престојната година. Банката ќе се стреми кон одржувањето позитивна и стимулативна работна атмосфера, преку поттикнување на иницијативите и наградување на реалните резултати и успеси.